

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czesłochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. Za oddanie do domo dopłaca się 25 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitiów jednostronny na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 55 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępcza przynajmniej interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Reklamów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESTOCHOWA, ulica Pańska Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 5

Chwila przelomowa w Niemczech.

Mowa kanclerza.

Prz. otwarciu niemieckiego parlamentu, nowy kanclerz, ks. Maksymilian Badencki, złożył deklaratę rządowi w następującej mowie: Zgodnie z cesarskim reskryptem, Rzesza niemiecka doznała gruntownego przekształcenia pod względem politycznym. Następca wielce zasłużonego wobec ojczyzny hr. Hertlinga cesarz powołał mnie, abym stanął na czele nowego rządu i stacie wprowadzonego u nas obecnie systemu rządów odpowiada, abym niezwłocznie wywyszczył w parlamencie przed opinią publiczną zasady, podług których pragnę sprawować mój tak bardzo odpowiedzialny urząd. Zasady te, zanim się zdecydowałem do objęcia stanowiska kanclerza, ustalone zostały w porozumieniu ze sprzymierzonymi rządami i przywódcami partji większości tej wysokiej izby. Są one tedy nie tylko moim własnym politycznym wyznaniem wiary, lecz także przejawiającej części niemieckiego przedstawicielstwa narodowego, całego narodu niemieckiego, który, podług swego życzenia utworzył parlament na zasadzie powszechnego, równego i tajnego prawa wyborczego.

To też te, co wypowiadałam dziś, mówię nie tylko w imieniu własnem i moich towarzyszy pracy, lecz także w imieniu narodu niemieckiego.

Program partji większości, na którym się opieram, zawiera przede wszystkim uznanie odpowiedzi poprzedniego rządu Rzeszy na notę papieża z dnia i sierpnia 1917 roku i bezwarunkową zgodę na decyzję parlamentu Rzeszy z dnia 19 lipca tegoż roku.

Zaszczyta on następnie gotowosc przyłączenia się do powszechnego związku narodów, opartego na zasadzie równouprawnienia wszystkich, a więc zarówno silnych, jak i słabych.

Rozwiązanie tylokrotnie kwestjonowane sprawy belgijskiej według tego programu, polega na zupełnej restytucji Belgii, szczególnie zaś jej niepodległości i obszaru terytorjalnego. Również dążyć będziemy do osiągnięcia porozumienia w sprawie odszkodowania.

Traktaty pokojowe, które dotychczas zostały zawarte, program ten nie uważa również za przeszkodę do zawarcia powszechnego pokoju. Co do szczegółów, to program ten dążyć będzie do stwózenia w krajach nadbaltyckich, na Litwie i w Polsce w najkrótszym czasie przedstawicielstw narodowych, opartych na szerokich podstawach.

Celem urzeczowistnienia potrzebnych do tego przygotowań, chcemy bez zwłoki przypleszyć wprowadzenie zarządu cywilnego.

Obzary te mają spełnie samodzielnie stwóżyć sobie konstytucję i uregulowac swój stosunek do narodów sąsiednich.

W sprawie polityki wewnętrznej kanclerz oświadczył:

Utwózenie większości równoznaczne jest z utworzeniem woli politycznej, jest też niezaprzeczalnym wynikiem wojny, że w Niemczech po raz pierwszy wielkie stronnictwa zjednoczyły się w silny, jednolity program i przez to znalazły się w możności decydowac o losie narodu. Myśl ta nie zgaśnie nigdy, postępu tego nigdy cofnąć nie będzie można. Reforma ta pociąga za sobą konieczność zmiany przepisów konstytucyjnych w duchu reskryptu cesarskiego z dnia 30 września.

Stoje niezmiennie stanowczo na stanowisku federacyjnej podstawy państwa, jako państwa związkowego, którego poszczególni członkowie wewnętrznie swoje życie konstytucyjne określają z zupełną samodzielnością, prawo, do którego Alzacja i Lotaryngja rościć sobie może zupełnie słuszne pretensje.

Omawiając sytuację polityczną, kanclerz oświadczył:

Na Zachodzie szaleje od miesięcy jedyna okrucieństwem swoim mordująca walka. Dzięki nieporównanemu męstwu armji naszej, które jako nigdy nie wiedzianą licę sławy, żyć będzie po wsze czasy w dziejach narodu niemieckiego, front jest niezłomny. Durna świadomość ta pozwala nam ze spokojem spojładać w przyszłość.

Ale właśnie dlatego, że nas ożywia uczucie takie i przeświadczenie jest obowiązkiem naszym dać pewność, że ofiarne, krwawe walki nie będą trwać ani jeden dzień dłużej poza chwilę, w której wydadac się nam będzie możliwemu zawarciu pokoju, nie krzywdzącego honoru naszego.

Dlatego też nie oczekiwałem aż do dnia dzisiejszego z rozpoczęciem dzieła pokoju.

W porozumieniu z wszystkimi powołanymi w państwie czynnikami i za zgodą wspólnie z nami działających towarzyszy związkowych, zwróciłem się w noc na 5 go października za pośrednictwem Szwajcarii do prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki z notą, w której go proszę, aby ujął w swoje ręce spowodowanie pokoju i w tym celu nawiązał rokowania ze wszystkimi państwami wojującymi.

W imieniu całej ludzkości spodziewam się, że prezydent Wilson przyjmie naszą propozycję w ten sposób, jak my ją rozumiemy. A wtedy drzewi ku szybkiemu honorowemu pokojowi, opartemu na zasadzie prawa i pojednania, byłyby otwarte zarówno dla nas, jak i dla naszych przeciwników. (Ożywione oklaski całej izby. Okrzyki na ławach niezależnych socjal-demokratów.)

Po mowie kanclerza zabrał głos prezydent Fehrenbach, który zaproponował odroczenie parlamentu i u-

powołanie prezydenta do natychmiastowego zwołania parlamentu po zakończeniu obrad poszczególnych frakcji.

Pos. Haase (niez. soc.). W imieniu mojej frakcji oponuje przeciwko propozycji prezydenta i stawiam wniosek otworzenia dyskusji nad mową kanclerza, przyczem następnie posiedzenie proponuję zwołać w poniedziałek.

Pos. Seyda. My również oponujemy przeciwko odroczeniu parlamentu i proponujemy natychmiastowe rozpoczęcie dyskusji nad mową kanclerza Rzeszy.

Pos. Ebert (soc. dem). Zadaniem parlamentu jest uczynie wszystko, czego wymaga przypieszenie pokoju. (Zywe potakiwanie).

Ustanii prezydenta wyrażiliśmy naszą zgodność z krokiem pokojowym naszego nowego rządu. Prezydent pragnie odroczyć plenarne posiedzenia na parę dni, aby się przekonac, jakie wrażenie wywrze krok pokojowy naszego rządu i jestem mocno przekonany, że naród zrozumie, iż właśnie w jego interesie należy postępować w ten sposób. (Burzliwe potakiwanie).

Propozycja prezydenta przyjęta została przeciwko głosom Polaków i niezależnych socjalistów.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatery Główna donosi dnia 6 października 1918 r.:

Zachodni teren walk.

We Flandrii i pod Cambrai dzieła minęły spokojnie. Ożywiona działalność wywiadowa w wielu miejscach frontu.

Grupa wojsk następcy tronu bawarskiego ks. Rupprechta.

Nocy przedostatniej opuściliśmy pozycje w wysuniętym uprzód łuku pomiędzy Crevecoourt-Beaurevoir a kanałem na linii Banteux a Le Catelet i cofnęliśmy stojące tam wojska do linii tylnych.

Anglicy i francuzi kontynuowali swoje ataki pomiędzy Le Catelet a okolicą na północ od St. Quentin. Beaurevoir i Montrebain pozostały w ręku nieprzyjaciela.

Na pozostałym froncie ataki rozchwiał się przed naszymi linjami. W walkach pod Beaurevoir odznaczyl się szczególnie 56 pułk rezerwowy pod komendą majora v. Loebbecke.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Ponowne ataki francuzów i włosów przy Chemin des Dames zostały odparte. Kontynuując ruchy nasze, rozpoczęte w dniu 3 bm. na wschód od Reims i po obu stronach rzeki Suipe, opróżniliśmy nocny onegdajszą równię stanowiska nasze pod Brimont i pod Berru i cofnęliśmy się do linii, leżących w tyle za opuszczonymi. W ciągu dnia wróg postępował za nami. Pod wieczór znajdowaliśmy się w kontakcie bojowym z nieprzyjacielem nad rzeką Suipe na linii: po obu stronach drogi Reims — Neu-Chatelle — pod Lavannes—Epoys—Pont, Faververg, oraz nad Arne.

Francuzi i amerykanie atakowali ponownie znacznymi siłami pomiędzy drogą, wiodącą z Somme Py ku północy a okolicą na wschód od Liry. Po ciężkich walkach utrzymaliśmy ostatecznie nasze stanowiska. Odznaczyl się przytem szczególnie westfalski 56 pułk piechoty i 145 zachodnio-pruski. 149 dywizja piechoty kilkakrotnie odparła wroga, atakującego wyżyny Litwy w 15 po sobie następujących falach.

Szczególny udział w odparaniu wroga brał porucznik Marsok, dowodzący kompani-

357 pułku piechoty. Wróg poniósł tu ciężkie straty.

Częściowe ataki przeciwnika na wschodnim krańcu Argońów rozchwiała się.

Grupa wojsk generała Galwitz

Amerycanie kontynuowali swoje ataki pomiędzy Argońami i Mozą. Na wschód od Exermond udało się im posunąć naprzód aż do pagórków leśnych, położonych w odległości jakiegoś kilometra od tej miejscowości. Ataki nieprzyjaciela, powtórzone tu w godzinach popołudniowych, rozchwiała się.

Po obu stronach drogi, prowadzącej z Charpentry do Romagne, ataki nieprzyjaciela znów najzupełniej załamały się przed liniami pułków alzacko-lotaryńskich i westfalskich.

Dalej, na wschód, nieprzyjaciel wtargnął do lasu Fays. Zresztą został on odparty.

Zestrzeliliśmy wczoraj 37 samolotów nieprzyjacielskich i 2 balony na uwięzi. Prócz tego w walce powietrznej zestrzelono 5 samolotów, należących do eskadry nieprzyjacielskiej, która znajdowała się w locie następczym na Pfalz.

Południowo-wschodni teren walk.

Wojska nasze, walczące przy armii bułgarskiej, zostały wycofane i znajdują się w pochodzie odwrotnym, kierując się ku swoim punktom koncentracyjnym. Najzupełniej spełniły one swoje ważne zadanie i dokonały rzeczy o wielkiem znaczeniu.

Azjatycki teren walk.

Bataliony niemieckie, walczące po stronie naszego wernego sprzymierzenia, zmuszone były razem ze słabymi siłami tureckimi cofnąć się przed przewagą nieprzyjacielską i znajdują się w odwrocie, postępując przez Damaszk w kierunku północnym.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Rozejm z Bułgarią.

Z Sofii donoszą pod datą 2-go b. m.: Dzień podpisany został rozejm pomiędzy Bułgarią a koalicją. Oficjalne ogłoszenie tego kroku oraz warunków zawieszenia broni nastąpi w dniu 4 b. m. na posiedzeniu Sobrania. Co do warunków pokojowych przedstawiają się one, jak następujące:

1) Demobilizacja armii bułgarskiej; armia bułgarska ograniczona zostaje do jednej, podług innych wiadomości do dwóch dywizji. Wojska bułgarskie, znajdujące się na zachód od południka, przechodzącego przez Skopje, poddają się koalicji do do niewoli.

2) Ewakuacja wszystkich obcych terenów, okupowanych od r. 1915. Jednakże Bułgaria prawdopodobnie otrzyma Dobrudżę aż do Kobani. Kwestja macedońska rozstrzygnięta będzie na powszechnym kongresie pokojowym.

3) Wymarsz z Bułgarii w ciągu 4-ech tygodni wszystkich Niemców i Austriaków.

4) Zagwarantowana zostaje nieetykalność granic Starej Bułgarii, a także zwierzchność państwowa Bułgarii.

Ewakuacja Białej Rusi.

Według doniesień dzienników kijowskich, ewakuacja Białej Rusi rozpocznie się dopiero na wiosnę 1919 roku. Do marca tegoż roku ma być oddana Rosji przestrzeń od linii wzdluz Berezyny, Borysów — Bobrujsk — Ziebin.

Z Homla donoszą, że pod wpływem wiadomości o ewakuacji Białej Rusi na linii Mohylów — Orsza śród spokojnych mieszkańców zapanaowała panika, cisną się wszyscy na Ukrainę. Na stacjach Złobin i Homel olbrzymie skupienia tłumów. Pościgi przepelnione, ruch kolei utrudniony.

Nota rządu niemieckiego.

Berlin, 5 | 10. Nota, przesłana za pośrednictwem rządu szwajcarskiego do prezydenta Wilsona, ma brzmienie następujące:

Rząd niemiecki uprasza prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej o ujęcie w swoje ręce spraw przywrócenia pokoju, oraz o zawiadomienie o tej prośbie wszystkich państw wjujących i zaproszenie ich do wysłania pełnomocników celem rozpoczęcia rokowań. Rząd niemiecki przyjmuje program, nakreślony przez prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej w jego orędziu do kongresu z dn. 8 stycznia 1918

roku i jego późniejsze oświadczenia, mianowicie mowę z dn. 27 września, jako podstawę do rokowań pokojowych.

Celem uniknięcia dalszego rozlewu krwi, rząd niemiecki uprasza o spowodowanie natychmiastowego zawarcia powszechnego zawieszenia broni na lądzie, na morzu i w powietrzu.

Ka. Maksymiljan badeński, kanclerz Rzeczy.

Berlin, 5 | 10. Jak to kanclerz już zaznaczył w swojej mowie, Turcja ma również zamiar uczynić podobny krok.

Nota rządu Austro-Węgierskiego.

Wiedeń, 5 | 10. — Poseł austriacko-węgierski w Sztokholmie otrzymał wczoraj od ministra spraw zagranicznych telegramne polecenie, prosić królewski rząd szwedzki o przesłanie w dniu 4-y m. następującej depechy do Wilsona:

Monarchja austriacko-węgierska, która prowadzi wojnę jedynie jako walkę obronną i która niejednokrotnie dawała wyraz gotowości swojej zakończenia rozlewu krwi i zawarcia sprawiedliwego honorowego pokoju, zwraca się niniejszem do prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki z propozycją natychmiastowego zawieszenia broni na lądzie, morzu i w powietrzu z Ameryką i jej sprzymierzeńcami i niezwłocznego przystąpienia do rokowań pokojowych, których podstawą służyć mają 14 punktów orędzia pana prezydenta Wilsona, wyostosoowanego do kongresu w dniu 8-ym stycznia 1917 r., oraz 4 punkty zawarte w mowie, pana prezydenta Wilsona z dnia 19 lutego 1918 r., przyczem pod uwagę mają być wzięte wywody pana prezydenta Wilsona z dnia 27-go września 1918 r.

Chwila bieżąca.

— Szef niemieckiej kancelarii państwowej, Radowitz, ma zamiar podać się do dymisji.

— Ambasada rosyjska komunikuje, że wojska rządowe, walczące przeciwko Czecho-Słowakom, zajęły miasto Syzrań.

— Na zasadzie porozumienia rządu francuskiego z czeską Rządząredową jen. Janquin mianowany został głównodowodzącym wojsk czecho-słowackich.

— Rządy koalicyjne postanowiły uznać za stronę wjującą pomocnicze wojsko arabskie, walczące po stronie sprzymierzeńców przeciwko Turkom w Syrii i Palestynie.

Z WIDOWI WYDARZEŃ.

Narady w Wiedniu.

„Nord. Allg. Ztg.“ donosi z Wiednia: jak zapewnijają z kół poinformowanych, miarodajne czynniki Austrii, Niemiec i Turcji, idąc po linii swej dotychczasowej polityki bez przerwy biorą udział w naradach nad problemem pokojowym.

Gotowość tych państw do pokoju nie ulega zmianie, prowadzone jednakże obrady nie szły jeszcze tak daleko, abymy można obecnie mówić o jakichś konkretnych rezultatach.

Wstąpienie na tron króla Borysa.

„Neue Freie Presse“ donosi z Sofji: Król Borys wstąpił d. 5 bm. na tron Z tego powodu odbędzie się dziś w katedrze nabożeństwo uroczyste.

Nowy gabinet polski.

Onegdaj odbyło się posiedzenie Rady Regencyjnej z udziałem prezydenta ministrów P. Kucharskiego, na którym ustalona została ostatecznie lista członków nowąg gabinetu. Skład osobisty rządu przedstawia się następująco:

P. Witold Chorążko — minister zdrowia publicznego, opieki społecznej i ochrony pracy.

P. Stanisław Janicki — minister rolnictwa i dóbr koronnych.

P. Hipersberger — minister sprawiedliwości.

P. Bohdan Broniewski — minister przemysłu i handlu.

P. Antoni Ponikowski — minister wyznań i oświecenia publicznego.

P. Mikołowski-Pomorski — minister spraw wewnętrznych.

P. Janusz ks. Radziwiłł — dyrektor departamentu politycznego.

P. Antoni Humnicki — dyrektor komisji wojskowej.

Dr. J. K. Steczkowski — finanse.

Pokrzywdzone dzielnice wschodnie.

Pod takim nagłówkiem pisze „Deutsche Tagesztg.“.

W Poznańskim wywołało weszłym roku wielkie rozdrażnienie, że ceny na ziemniaki rozmaicie unormowane zostały dla wschodnich dzielnic. Dla Pomorza podwyższona została cena na ziemniaki, na zgodą „Reichskartoffelstelle“ i urzędu żywnościowego, z 5 mk na 5.50 mk. Równomierowanie ceny dla okolic, produkujących ziemniaki i w tym roku nie zostało jeszcze osiągniętem. Jedynie Pomorza i Brandenburgji przyznano podwyższoną cenę 5.50 mk, natomiast Prusy Wschodnie i Zachodnie, Poznańskie i Śląsk muszą dostawiać po 5 mk. Skutkiem tego poznaska izba rolnicza założyła protest a prezaa urzędu żywnościowego z powodu tego nieuzasadnionego różniczkowania cen i zażądała, aby to nieuprawione uprzywilejowanie niektórych dzielnic wschodnich a pokrzywdzenie Poznańskiego, dostarczającego przeważnej ilości ziemniaków, usunięte zostało, w przeciwnym bowiem razie przetrzeć będzie niebezpieczeństwo zaopatrzenia w ziemniaki.

Bolszewicy bułgarscy.

„Kölnische Ztg.“ dowiaduje się, że przed zawarciem rozejmu, bolszewicy bułgarscy, należący do armii, postanowili przy pomocy tysiąca dezertów, opagnąć bułgarską kwatę główną, mieszczącą się w Kustendilu, co udarcemnie zostało przez wmięszanie się kompanji niemieckiej.

Zebrańie nauczycieli.

W ub. niedzielę, o godz. 1 i po poł., w sali szkolnej przy ul. Panny Marii nr. 35, odbyło się zebrańie nauczycielstwa szkół początkowych, w sprawie powołania do życia zrzeszenia nauczycielstwa szkół początkowych.

Zebrańie zagał p. Kozań, oznajmiając zebrańym, że uzyskano pozwolenie władz na otwarcie w Częstochowie oddziału Zrzeszenia nauczycieli szkół początkowych celem uzgodnienia swych dążeń z nauczycielstwem stolicy i całego kraju.

Na prośby obecnych przewodnictwo obrad objął p. Kozań, zapraszając do stoła prezydjalnego w charakterze asesorów pp.: Kocznura i Znajuksa, oraz na sekretarza p. Lewandowskiego.

Na wstępie obrad przewodniczący zapoznał zebrańych z celami Zrzeszenia, motywując potrzebę otwarcia oddziału w Częstochowie.

Wyłoniona na ten temat dyskusja, ilustrowana wymownymi przykładami z życia nauczycielstwa szkół początkowych, li tylko potwierdziła wywody przewodniczącego.

Składki członkowskie ustalono na 1 mk. 50 fen. miesięcznie, oraz 80 fen. dopłaty za obowiązującą członków prenumeratę „Głosu nauczycielskiego“.

Kwestję unormowania plac nauczycielskich na wniosek p. Wróblewskiego przekazano do poruszenia na ogólnokrajowym zjeździe miejscowym delegatom. Zasadniczo jednak wypowiedziano się za normę plac, zaprojektowaną przez Zrzeszenie nauczycielstwa w Warszawie tj. 3000 mk. rocznie zasadniczej pensji, co 3 lata 600 mk. podwyżki, oraz dodatki na mieszkanie, opał i światło.

Ponadto udzielono delegatom na zjazd odpowiednich dyraktyw ednosnie do: emerytury po 25 latach pracy nauczycielskiej, upaństwowienia szkół początkowych, kwestji reform w opiekach szkolnych i t. p.

Do Zarządu Zrzeszenia za pomocą tajnego głosowania wybrani zostali pp.: Kozań, Gmachowski, Lewandowski i Znajkus; piąty członek wejdzie w skład zarządu drogą kooptacji. Wybrani członkowie wraz z delegatami poszczególnych kół nauczycielskich, stanowiąc zarząd Zrzeszenia.

Na delegatów do Warszawy wybrano pp.: Kozań i Olezaka z Blachowni. Do komisji rewizyjnej powołani zostali przez aklamację pp.: Drożdżanowski, Ciepielewski i Makowska.

W wolnych wnioskach poruszono sprawę biura pośrednictwa pracy dla nauczycieli, nauki czytania w ochronach, oraz sprawę kwalifikacji nauczycielskich.

Obrazy ukończono o godz. 5 po południu.

WRAŻENIA I UWAGI.

Smutny to fakt, zaiste, że w obecnej przełomowej dobie żywioli, nie mającej nic wspólnego z polskością, pragną wywołać niezdrowe fermenty wśród naszego społeczeństwa. W chwili, gdy partje demokratyczne państw wojujących popierają dążenia swych rządów, u nas brak jeszcze silnego rządu polskiego, a już rodzimy "boleszewizm" poczynił rzucić kamienie pod nogi naszym przedstawicielom politycznym, zdążającym do ugruntuowania na silie zbrojnej polskiej władzy państwowej.

Wymownym dowodem tego warcholstwa służyć może rozlepienie wczoraj po zaułkach ulic odezwa socjaldemokracji K. P. i L., w której zarząd główny partii spowitecznym stylem agitatorskim ostrzega wyprzysk przed wstępowaniem do wojska polskiego, nazywając je "chahańską białą gwardją", powołaną do służby katowskiej.

Odezwa kończy się wojowniczymi pogrozkami: "Przez z armją polską! Przez z czarnocinnym rządem Polskim. Niech żyje międzynarodowa rewolucja socjalna!"

Otóż to mamy rzeczowy dowód krsekiej podstępnej działalności naszych Bornsteinów i Sobelsonów, którzy pragną obalać i podkopać robotnika i lud polski, pragną wywołać niesnaski partyjne, w celu wytworzenia podobnej anarchii, jaka panuje obecnie w Rosji.

Sądzimy jednak, że zarówno robotnik jak i lud wiejski nie dadzą się wciągnąć na lep agitatorskich frazesów. Usiłowania żydowskich agitatorów, ukrytych poza plecami naszych socjalistów, spełzną na niczem. Potrzebę stworzenia armji polskiej odczuwa dziś całe społeczeństwo. Tak! nam potrzebna armja, — bodaż do walki z wrogim żywiołem wewnątrz: ze zdrajcami i przeciwnikami naszej świętej sprawy, której na imię — wolna Polska!

KRONIKA

Koncert Śilwińskiego. Dzisiaj, we wtorek, w sali teatru Paryskiego zwolennicy muzyki usłyszą słynnego kompozytora pianisty, J. Śilwińskiego. Poza komp zyciami własnymi na program złożą się najcenniejsze utwory: Chopina, Liszta, Beethowena i innych.

Zapomogi dla rodzin legionistów. W czwartek 10 bm. kasa powiatowa będzie wypłacać zapomogi dla rodzin legionistów polskich.

Osobiste. Instruktor Towarzystwa Rolniczego, ła powiat częstochowski p. Moczyłowski, w celu poratowania zdrowia wyjechał na urlop do Zakopanego.

Termin płacenia podatku. Dzisiaj jutro kończy się termin płacenia podatku mieszkaniowego za rok 1918 w kasie powiatowej — Szkolna Nr. 4 — poczem zaległe należności będą ściągane przymusowo.

W sprawie kar. Jak się dowiadujemy, kary pobierane przez Magistrat od właścicieli domów za spóźniane składki ubezpieczeniowe będą zaliczane na poczet bieżących podatków miejskich.

Zebranie ziemianek. We wtorek dnia 15 bm. w sali parafialnej św. Zygmunta odbędzie się zebranie Kola ziemianek pow. częstochowskiego.

Zwołanie protokółu w R. G. O. W celu "zwiększenia systemu" protekcyjnego Prezydium Rady Główniej Oplekającej na posiedzeniu w dniu 2-bm. postanowiło podać zapotranych w listy polecające, zupełnie nie rozpatrywać. Uchwalił powyższe Prezydium R. G. O. postanowiło rozstrząsać okólniko o do wszystkich wydziałów i sekcji.

Wszystkim którzy oddali ostatnią posługę

Janowi d'Amman

Duchowienstwu, a w szczególności O. O. Paulinom za bezinteresowną asystę w pogrzebie, wyraża Serdeczne podziękowanie

Zona i córki.

Z zebrania właścicieli nieruchomości. W ub. niedzielę, o godz. 4 po poł.: we własnym lokalu przy ulicy Panny Marii 49. odbyło się kwartalne zebranie Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości, które zgałę w obecności 35 członków przez Stowarzyszenia p. Dużyński, i stwierdzając, że w celu owończej pracy zebrania właścicieli nieruchomości będą nie roczne lecz kwartalne.

Po ukończeniu sprawy przedyskutowano użebach pp. Kanczewskiego, jako przewodniczącego, i assesorów Ryńskiego i Hoffmana został wygłoszony referat na temat konstytucji.

Następnie p. Kolwas odczytał protokół z poprzedniego zebrania, poczem p. Dużyński skreślił w krótkich słowach działalność Stow. za ub. kwartał. Główną troską Stowarzyszenia było dostarczenie członkom pały i smoty; zarząd zajmował się też zbadaniem sprawy podatku kościelnego.

W wolnych wnioskach poszczególni mówcy omawiali przyspieszenie i rozwinięcie życia w Stowarzyszeniu oraz różne wewnętrzne sprawy.

Po wyczerpaniu porządku obrad, zebranie o godz. 8 zakończono.

W sprawie uchodźców. Wydział Opieki nad uchodźcami wyjaśnia, że osoby pragnące uławić powróć rodzinom, zamieszkałym w Moskwie i Petrogradzie mogą składać formularze reemigracyjne, wskazując w takichych dokładne adresy.

W wysłaniu powyższych formularzy pośredniczy Rada Opiekunów pow. częstochowskiego, Pięka 7.

Z połączalnego występu Junoszy Stępowskiego. Ostatni występ warszawskiego zespołu artystów z p. Junoszą Stępowskim na czele doznał nader życzliwego przyjęcia ze strony publiczności, która wypełniła salę teatru po brzegi. Wykonana była komedia Roberta Bracco pt. "Niewierna". Gra wykonawców nie była ani gorsza ani lepsza, niż podczas poprzednich występów. Gdyby tylko komedia była trochę więcej zajmująca, publiczność odniosłaby zadowolenie zupełne, deklując się dosyć grą p. Stępowskiego i pani Jasińskiej.

Kradzież. P. Kindermanowi (Kościuszki 26) skradziono 3 materace druciane i wiele innych rzeczy.

Poszkodowany wynaczył 100 mk. nagrody za odszukanie skradzionych rzeczy.

Zebranie handlowców.

Roczne zebranie ogólne członków Stow. Wzajemnej Pomocy pracowników handlowych i przemysłowych m. Częstochowy odbyło się przy udziale 35 osób, na ogólną liczbę 300 członków.

Zebranie o godz. 4 po południu zgałę przez Stow. p. Jakób Kon. zaznaczył, iż zebranie, jako zwołane w drugim terminie, jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

Na przewodniczącego wybrany został większość głosów p. Konarski, który zaprosił na assesorów pp. Kukulskiego, Colińskiego i Szwarza, oraz na sekretarza p. Muchę.

Po odczytaniu protokołu z poprzedniego ogólnego zebrania zabrał głos p. R. Federman, który podobnie, jak w r. 1916 krytykował działalność Zarządowi Stowarzyszenia, propagując wprowadzenie następujących reform: przeistoczenie Stow. pracowników handlowych na związek zawodowy, do którego mogłyby należeć żydowski proletarij; udzielenie żargonowi prawa obywatelstwa podczas obrad; wykreślenie z listy członków wszystkich sefów i pracodawców, założenie kasy strejkowej, i t. p.

W odpowiedzi na agitatorską przemowę sekretarza zarządu, p. Scheinweksler, zaznaczył, że i tym razem klasowe idee p. Federmana przebrzmiają bez echa, ponieważ Stow. nie ma zamiaru zmieniać swego charakteru.

P. Goliński poruszył kwestję opóźnienia budżetu, który winien być zwadwidzony 9 miesięcy wcześniej. Odnosnie do przemowy p. Federmana uznał za niemożliwe stworzenie związku zawodowego pracowników

handlowych, ze względu na zbyt różnorodny zakres pracy pracowników handlowych, do których można zaliczyć dyrektora lub prokurenta banku, zarówno jak i subjekta sklepowego.

P. Wróblewski radził p. Federmanowi, żeby idee swe propagował w istniejących w naszym mieście żydowskich związkach zawodowych.

Pomimo że wszyscy mówcy wypowiedzieli się przeciw nieodpowiednim projektom p. Federmana, jednakże nieustraszony obrońca żydowskiego proletarijatu nie miał zamiaru iść za wygram. Po każdym mówcy zabierał głos, broniąc swego stanowiska, nużąciami przemowami, w których z trudnością można się było doszukać wątku treści. Dla charakterystyki zapalonego polemisty pozwólmy sobie na przytoczenie w dosłownym brzmieniu kilku jego „silniejszych” argumentów. Broniąc interesów proletarijatu, p. Federman woła donośnym głosem: „Gdy chcieliśmy zrobić związek zawodowy, do handlowcy co innego, przy kupier polskich powiedzieli też co innego i nie przyszło do zorganizowania związku. A jeżeli mówię to i wiagnę konsekwencje, to mamy rzeczowy przykład, żeście potępiali żydowski proletarij handlowy. Wchodząc jeszcze dalej — nas nie powinni interesować pracownicy, którzy są u nas, ale i te, którzy stoją poza nas. My musimy mieć instytucje, któreby nam dały orężę do walki o nasz los, o nasz byt.” Oczywiście tego rodzaju argumenty nie odniosły żadnego skutku. Po dwugodzinnej dyskusji protokół z poprzedniego zebrania, jak również sprawozdanie z działalności zarządu bezwzględna większością głosów zatwierdzono.

Budżet na r. 1918 uchwalono w sumie 11000 mk. Na wniosek referenta Komisji Statutowej, p. Schlichtera, dyskusję nad Statutem odłożono do nadzwyczajnego ogólnego zebrania, przyczem uchwalono rozstrząsać wszystkim członkom projekt nowej ustawy.

Przyjęto wniosek zarządu w sprawie utworzenia kooperatywy spożywczej dla członków Stowarzyszenia, oraz wniosek jednego z członków, dotyczący założenia kasy na wypadek bezrobocia.

Za pomocą tajnego głosowania wybrani zostali do zarządu: Kon Jakób, Schlichter Samuel, Oderfeld Stanisław, Oderfeld Henryk, Sereńnicki Jan i Goliński Stanisław. W skład Komisji rewizyjnej weszli: pp. Szpigłówna, Tempel i Neuman.

Obrazy ukończono o godzinie 9-ej i pół wieczorem.

Ostrzeżenie.

Ponieważ pojawiły się opakowania do lryśów tudząco podobne do moich, zatem upraszam o zwrócenie uwagi Szanownym moim odbiorcom na firmę i znak ochronny

Mieczysław Weber
Fabryka cukrów
ulica Panny Marii 16-29

Poszukuję Zginał
najedną swiżarą, woźnicę, stróża smn ogniewanie, Piśmienny, świadectwa dobre Łaskawie zgłoszenia do Adm. Gońca dnia W. W. 2179-

Od 15 b. m.
poszukuję pokoju umeb. z elektr. 4 osobistym ulcem Oferty w Gońcu szt. "Pokoje" 2173-

Aflasz
Kłopoty ogłoszenia rozkład i t. p., drukuj u F. B. Wilkożewski Częstochowa, ul. Panny Marii 38.

portfel zawierający 2500 mk., dokumenty i plany budowlane. Uczciwego znalazcę uprasza się o zwrot do Adm. Gońca za wysoką nagrodą 2178-

W niedzielę
w kinematografie zgubiono portmonetkę z pięćdziesiąt Uczciwego znalazcę uprasza się o zwrot do Adm. Gońca 2177-

Do wynajęcia
tęraz dwa pokoje w kuchnią ul. P. Marii 62

Teatr „PARYSKI” Ulica Panny Marji
— Nr. 19. —Program od Soboty 5-go do Piątku
11-go Września r. b. włącz.

Prawdziwa Sensacja obecnego sezonu!
Arcydzieło stanowiące nowy tryumf kinematograficzny z cyklu „KULTURA XX-go WIEKU”.

Precz z Ciemnotą

II-ga serja stanowiąca oddzielną całość.

Wzruszający dramat życiowy w 6-ciu dużych częściach.

W roli głównej słynny **Bernd Aldor.**

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją
p. Czesława Zaka.

Słuchacza Konserwatorium Warszawskiego.

Dla dzieci wejście wzbronione.

szczególony w programach.

Bufit cukierniczy przy teatrze

Uwaga: Dziś dnia 8-go z powodu koncertu p. Sliwińskiego, obrazy kinematograficzne demonstrowane będą do godziny 7 ej wieczorem.

Pomimo nadzwyczaj kosztownej dzierżawy obrazu ceny miejsc niepodwyższone.

Teatr „ODEON“ ul. Panny Marji № 27.

Program od wtorku 8-go do piątku
11-go Października 1918 r.

SENSACJA!

Wybitne arcydzieło filmowe!

SENSACJA!

POD MASKĄ

Wspaniały dramat sensacyjny w 6-ciu aktach.

W roli głównej, ulubienica publiczności, słynna

HENNY PORTER.

Niebywała wystawa! Wytworne toalety! Znakomity balet!

Anons: wkrótce głęboki
dramat życiowy

„Pamiętnik aptekarza” ze słynną **Lorelą Leux** w roli głównej.

Orkiestra pod kierunkiem członka Filharmonji Łódzkiej p. RAFAŁA KANTORA. — Bufit cukierniczy przy teatrze. Dla młodzieży wejście wzbronione. — Szczegóły w afiszach i programach.

!!! Kres Wyzyskowi !!!

Każdy może mieć bardzo tanio 1/4 kilo (10 pudełek) idealnej wiedeńskiej pasy do obuwia z jednej tabletki

„LURION”

sposób użycia przy tableciek podany, żądać w składach aptecznych i sklepach spożywczych.

DOKTOR

Stefan Purski

przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-6 pp. Panie od 12-2

choroby skórne i weneryczne

Częstochowa ul. Piękna 5.

1-sze piętro. 754-

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

ul. Panny Marji № 10.

Wymywanie zębów bez bólu. Piombny

Zęby sztuczne. Korony.

Laboratorium zębów sztucznych.

codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.

Geny bardzo przystępne.

Ofiary.

Zamiast wieńca — na trumnę drogiego męża i ojca s. p. Jana d' Amman składają na schronisko św. Antoniego dla paralityków Mk. 20 Zona i córki kwit 280

Jako nagrodę za znalezione fotografie. Na biednych do uż. red. Szydłowski mk. 5 kwit 281

REMIZA WARSZAWSKA Kantor Przewozowy I. KOSSOWSKIEGO

przeniesiony został z ulicy Kościuszki 41 na ulicę św. Stanisława Nr. 5 (róg Kościuszki) do domu własnego.

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański skład kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, planas maszynowy do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz poleca całkowite umeblowanie, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji Nr. 50. 416-

Kupię

waszką ilość cukru maszyną Singer i lustro treano Parkowa Nr. 13 wiad. Widawska 2176-

Do sprzedania

z dobrego tanie do sprzedania Wiad. w Gołcu

Fortepian

Do sprzedania

maszyną Singer z powodu zwinięcia biura do wydzierżawienia urzędziska sklepowe Dobrze zaplacie Kościu. i biurowe Kościużki 17 szki 58-60 Sniako 2158/Grudzińska 2149-

15 tysięcy marek lub 10 tysięcy rubli potrzebna na osadę włościańską. Wiadomość ul. Fabryczna Nr. 3 miesz 4 2163-

Zginął

kwit Nr. 246 wydany przez p. Szeffera Łaskawego zasłazog uprasza się o zwrot kwitu do magaz. p. Szeffera ul. p. Marji 16 2159-

Zginął

kwit lombardu Kaszy Peł Oszczędn. Nr. 42,518 2162-

Do sprzedania

zaraz biurko, fotele, 2 fotele szafa, stół dębowy 6 krzesła, stół sosnowy biblioteka odkryta, rower 2 lampy wiszące Kosa i karka C'enna Nr. 33, lub Miedziana Tapicer 2146-

Do wynajęcia

lokali 4 pokoje, kuchnia z wygodami i elektrycznością. Może być z ogrodem owocowo-warszywnym Wiadomość Piękna 23. 2157-

Fabryka Cukrów Mieczysława Webera pod firmą Bonbons de Varsovie ul. P. Marji 29 poleca specjalnie Iryz

10 tys. marek potrzebne! Zabezpieczenie hipoteczne Wiadomość w Adm. „Gołca”

Nauczycielka

przyjmuje posadę w mieszkaniu lub na wyjazd. Osobistość język polski i niemiecki Wiad. ul. Kościuszki 2 m. 16 2155-

Kobiety

i dziewczęta poszukujące pracy oraz chcące spać się do sali zajęć. Można zgłaszać się do Tow. Ochrony Kobiet p. M. Markiewicz Ogrodowa 2 od 10-12 2149-

Meble

kredensy, stoły, krzesła, szafy, biurka, garnitur mebli, lustra, łóżka po cenach przystępnych pełen skład Mebli ul. P. Marji Nr. 12. 1062-

Ważne dla wszystkich!
Wszelkie białe towary oraz chustki żyłowe, sienne najtaniej do wybioya u J. Rządkiul. ul. Panny Marji Nr. 12

Do sprzedania garnitur saktiowy dobornym stanie Wiad. ul. P. Marji 29 2174-
krawiec Poznański 2174-

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Obdito we własnych zakładach drukarskich „Gołca Częstochowskiego”